

INSPECTIEVERSLAG OVER DE DOORLICHTING

Niveau	SO
Pedagogische eenheid	PE2: VKO 33291 – VKO MS 33308
Instellingsnummer	33291
Instelling	Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk
directeur	Erik OLBRECHTS
adres	Karenveldstraat 23 1745 OPWIJK
telefoon	052-35.71.22
fax	052-36.59.80
e-mail	vko@vko.be
website/URL	http://www.vko.be
Inrichtende macht/Bestuur	Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk 970434
adres	Karenveldstraat 23 1745 OPWIJK
Overkoepelende structuur	SGKSO AMO (Asse-Merchtem-Opwijk) 112912
Tijdstip doorlichting	van 20 april 2009 tot 24 april 2009
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Jo Coeman
Teamleden	Marie-Rose Van Nooten
	Leander Froidcoeur
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil
Datum van bespreking met de instelling	18 mei 2009

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
2	RELEVANTE KENMERKEN	4
3	FOCUS VAN DE DOORLICHTING	5
3.1	Vakken en /of studierichtingen in de focus	5
3.2	Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus	7
3.3	Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus	7
4	KWALITEITSPROFIEL	8
5	RESULTATEN	9
5.1	(Leer)prestaties	9
5.2	Schoolloopbaan	14
5.3	Outcomes	14
5.4	Tevredenheid	14
6	ASPECTEN VAN DE WERKING	15
6.1	Algemeen	15
6.2	Personeel	15
6.3	Logistiek	15
6.4	Onderwijskundig	15
7	STERKTES EN ZWAKTES	19
7.1	Relevante aspecten waarin de school goed is	19
7.2	Relevante aspecten die de school kan verbeteren	19
7.3	Relevante aspecten die de school moet verbeteren	19
8	ADVIES	20
9	REGELING VOOR HET VERVOLG	22

1 INLEIDING

Van 20 april 2009 tot 24 april 2009 bezocht de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap uw instelling. Zij deed dit in het kader van haar decretale opdracht om voor de overheid toezicht uit te oefenen op de kwaliteit en de kwaliteitszorg van onderwijsinstellingen. Zij is daarbij bevoegd voor:

- de controle van het studiepeil;
- de naleving van de onderwijsregelgeving;
- de controle op de naleving van de wet op de veiligheid, het welzijn en de hygiëne.

Zij heeft niet de bevoegdheid om individuele personeelsleden te evalueren.

Het toezichtskader dat de inspectie daarvoor gebruikt is het CIPO-model:

- Context: factoren waarop de instelling weinig of geen invloed heeft (bijv. inplanting, wetgeving);
- Input: menselijk potentieel, onderwijsaanbod en materiële middelen;
- Proces: de manier waarop de instelling haar doelstellingen nastreeft;
- Output: de mate waarin de instelling haar doelstellingen bereikt.

Tijdens een doorlichting voert de inspectie volgende activiteiten uit: onderzoek en analyse van documenten en gegevens, observaties en gesprekken.

Het onderzoek mondt uit in een verslag. Dat begint met een opsomming van de relevante kenmerken van de instelling. Daarna volgt een overzicht van de kwaliteitsaspecten die onderzocht worden. De selectie daarvan gebeurt op basis van een vooronderzoek. Dan volgt de synthese in een kwaliteitsprofiel. Het volgende hoofdstuk beschrijft de resultaten. De vooraf vastgelegde procesindicatoren worden dan beoordeeld. In een conclusie worden dan sterke punten, werkpunten en dringende actiepunten opgesomd, waarna een advies aan de overheid wordt geformuleerd. Het verslag eindigt met de regeling voor het vervolgtoezicht.

Het doorlichtingsverslag resulteert in één van drie mogelijke adviezen:

- gunstig;
- beperkt gunstig;
- ongunstig.

Een gunstig advies is noodzakelijk, wil de instelling verder erkend worden en/of verder opgenomen worden in de financierings- of subsidiëringsregeling.

Het verslag moet binnen een termijn van 30 kalenderdagen na ontvangst op een personeelsvergadering integraal besproken worden.

Het verslag is openbaar en kan ongeveer drie maanden na de doorlichting geraadpleegd worden op de website van het departement onderwijs op het adres www.ond.vlaanderen.be/doorlichtingsverslagen of op www.schooldoorlichting.be.

Het verslag mag niet gebruikt worden voor publicitaire doeleinden (bijvoorbeeld met het oog op leerlingenwerving).

2 RELEVANTE KENMERKEN

Nihil

3 FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek heeft de inspectie vakken/studierichtingen en de procesindicatoren geselecteerd die in aanmerking komen voor onderzoek tijdens de doorlichting. De geselecteerde items zijn aangeduid met 'J' of met 'X'.

3.1 Vakken en /of studierichtingen in de focus

33291 - Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk te Opwijk

VOET/ VOOD

VAKKEN BASISVORMING

DL-f

Aardrijkskunde

Biologie

Chemie

Engels

Frans

Fysica

Geschiedenis

J

Lichamelijke opvoeding

Maatschappelijke vorming

Muzikale opvoeding

Natuurwetenschappen

Nederlands

J

Nederlands voor nieuwkomers

Plastische opvoeding

Project algemene vakken

Technologische opvoeding

Wiskunde

J

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting

DL-f

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Humane wetenschappen

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn

2e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen

2e graad BSO Handel Kantoor

2e graad BSO Personenzorg Verzorging-voeding

2e graad TSO Handel Handel

2e graad TSO Handel Handel-talen

2e graad TSO Personenzorg Sociale en technische wetenschappen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-moderne talen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Economie-wiskunde

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-moderne talen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-wetenschappen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Latijn-wiskunde

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Moderne talen-wetenschappen

3e graad ASO Algemeen secundair onderwijs Wetenschappen-wiskunde

3e graad BSO Handel Kantoor

3e graad BSO Handel Kantooradministratie en gegevensbeheer

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting**DL-f**

3e graad	BSO	Personenzorg	Kinderzorg
3e graad	BSO	Personenzorg	Thuis- en bejaardenzorg/ zorgkundige
3e graad	BSO	Personenzorg	Verzorging
3e graad	TSO	Handel	Handel
3e graad	TSO	Handel	Secretariaat-talen

3.2 Procesindicatoren en/of -variabelen in de focus

Algemeen	
Leiderschap	
Visie	
Besluitvorming	
Kwaliteitszorg	
Zelfevaluatie	
Kwaliteitssysteem	
Personeel	
Personeelsbeheer	
Personeelsorganisatie	
Evaluatiesysteem	
Professionalisering	
Aanvangsbegeleiding	
Deskundigheidsbevordering	
Logistiek	
Materieel beheer	
Financiële middelen	
Kostenbeheersing In/ curs	
Uitrusting	
Infrastructuur	
Welzijn	
Veiligheid	
Gezondheid en hygiëne	
Milieu	
Werken/ stages	
Onderwijskundig	
Curriculum	
Onderwijsaanbod	X
Onderwijsorganisatie	X
Begeleiding	
Afstemming andere partners	X
Leerbegeleiding	X
Loopbaanbegeleiding	X
Socio-emotionele begeleiding	
Evaluatie	
Evaluatiepraktijk	X
Rapporteringspraktijk	

3.3 Outputindicatoren en/of -variabelen in de focus

Output	
Schoolloopbaan	
Rendement	X
Toegang tot onderwijs	
Outcomes	
Vervolgonderwijs	
Aansluiting arbeidsmarkt	
Tevredenheid	
Leerlingen	
Personeel	
Partners	

4 KWALITEITSPROFIEL

Met haar ASO-TSO- en BSO-onderwijsaanbod biedt het VKO Opwijk aan de leerlingen kansen om een schoolloopbaan uit te bouwen die aansluit op de arbeidsmarkt of op het hoger onderwijs. Leerlingen die school lopen in de Middenschool hebben een grote kans om zonder vertraging hun middenschool te doorlopen; het slaagpercentage is immers opmerkelijk hoog. Ook de bovenbouw legt goede resultaten voor. De school heeft een positief imago ontwikkeld in de omgeving. Het schoolmanagement is er op gericht om door een participatief beleid aan de leerlingen structuur en begeleiding te bieden. Het ondersteunt het lerarenkorps door hen voldoende leermiddelen ter beschikking te stellen en door te voorzien in comfortabele lessenroosters. De leraren op hun beurt nemen een zorgende houding aan tegenover hun leerlingen.

De middenschool besteedt aandacht aan een ruime leerlingenbegeleiding: studiebegeleiding, socio-emotionele begeleiding en studie-oriëntering vormen de kerntaken van de coördinatoren en van het leerlingenbeleid. Dit alles wordt ondersteund door de werking rond het gelijkekansenbeleid (GOK). Ook de concrete aandacht voor het realiseren/nastreven van vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen draagt bij tot de brede vorming van de leerlingen. Op het vlak van ICT is echter een inhaalbeweging noodzakelijk. Over het algemeen opteert de school ervoor om pas een studie-advies te geven aan de leerlingen na het doorlopen van beide leerjaren. Vanuit het beleid wordt de opvolging van de leerplanrealisatie binnen de vakken toevertrouwd aan de individuele leraar en de vakgroepen. Dit leidt tot goede resultaten.

In de bovenbouw nemen niet alle vakgroepen voldoende verantwoordelijkheid op voor de aansturing en opvolging van de verticale samenhang. Voor geschiedenis in de tweede graad ASO worden de leerplandoelstellingen niet in voldoende mate gerealiseerd, wat aanleiding geeft tot een gunstig advies beperkt in de tijd. De resultaten worden nog niet geanalyseerd om het onderwijs- en leerproces bij te sturen en de effectiviteit te verhogen. Voor Nederlands en wiskunde wordt er behoorlijk afgestemd op de leerplandoelstellingen, wat resulteert in leerprestaties die van een redelijk tot goed niveau zijn. De begeleidende klassenraden en de cel leerlingenbegeleiding volgen de leerlingen van nabij op. De studiekeuzebegeleiding is voortreffelijk. De leerbegeleiding zelf wordt doorgeschoven naar de leraars, maar vanuit het beleid worden de effecten niet structureel bewaakt. De leerbegeleiding is meer gericht op remediëring dan op preventie. Zo verloopt het begeleiden van leerlingen met zwakke planningsvaardigheden of een gebrekkige studiehouding volgens een vast stramien; het gericht verwerken van leerinhouden wordt echter veeleer vak- en leraargebonden ingevuld. Hoewel veel leraren hierin hun verantwoordelijkheid opnemen, is er op dit vlak nog ruimte voor professionalisering. Effecten van het mediaal beleid op de leerprestaties worden niet systematisch in kaart gebracht en ook de rapporten bevatten hierover weinig gegevens.

Ondanks de impulsen vanuit het schoolbeleid en aanzetten vanuit een aantal vakgebieden om attitudes een belangrijker aandeel in de rapportering te geven, wordt evaluatie in het VKO overwegend beschouwd als eindproduct en te weinig als onderdeel van het onderwijsleerproces. Op schoolniveau is er nood aan visieontwikkeling, duidelijke afspraken en opvolging ter ondersteuning van de evaluatiepraktijk. De school zorgt voor een kwaliteitsvolle attestering en oriëntering, maar de onderbouwing van de attesteringen, clausuleringen en adviezen is soms vrij beperkt.

De grote aandacht voor een brede vorming van de leerlingen uit zich in tal van kwaliteitsvolle projecten en de succesvolle deelname aan wedstrijden. De school verantwoordt haar acties vanuit een duidelijke visie op onderwijs. Het verantwoordingsperspectief dat aanwezig is bij het schoolbeleid, is evenwel minder aanwezig bij het lerarenkorps. Vakgroepen hebben niet altijd grondig het leerplan bestudeerd en kennen daardoor niet altijd de vakvisie van de leerplannen. Dit is onder meer het geval op het vlak van het VOET/VOOD-beleid en voor de verdere poolspecifieke invulling van de onderzoekscompetentie.

Aan de aanbevelingen na de doorlichting van 2001 werd een gevolg gegeven. De aandacht voor de vervanging van afwezige leraren is positief, maar toch blijft het bewaken van de effectieve leertijd een aandachtspunt.

Het is een uitdaging voor de schoolleiding om aan de lopende processen en waardevolle initiatieven in de school gerichte effectmetingen te koppelen en op basis daarvan eventuele bijstellingen uit te voeren, waardoor de kwaliteitscirkel kan worden rondgemaakt.

De ontwikkelingsdynamiek is er en de leraren zijn bereid tot verandering. De school beschikt over voldoende beleidsvoerend vermogen om de tekorten op korte termijn weg te werken.

5 RESULTATEN

5.1 (Leer)prestaties

Het onderzoek van de (leer)prestaties levert voor de studierichtingen/vakken in de focus volgende conclusies op in verband met het **realiseren** van eindtermen en leerplannen:

Geschiedenis ASO tweede graad

Voldoet niet

Vaststellingen

- Bepaalde factoren die met het schoolbeleid samenhangen, oefenen een negatieve invloed uit op de kwaliteit van de leerplanrealisatie.
 - o De versnipperde opdrachten belemmeren de opbouw van ervaring, vakgerichte professionalisering en effectieve samenwerking.
 - o In de bovenbouw zijn de randvoorwaarden voor een vlotte beschikbaarheid en het geïntegreerd gebruik van audiovisuele en andere leermiddelen niet optimaal. Het inzetten van de noodzakelijke leermiddelen is daardoor leraarafhankelijk nipt voldoende.
 - o De interne vakgroepwerking kent vooralsnog weinig diepgang en rendement. Er bestaat nog geen uitgebouwde visie op evaluatie. Als gevolg hiervan blijft de horizontale en verticale samenhang veeleer beperkt tot informele afspraken zonder opvolging en zelfevaluatie.
- In de tweede graad ASO zijn de leerinhouden onvoldoende volgens de leerplancriteria behandeld. De historische periodes en samenlevingen worden inleidend steeds in het historische referentiekader gesitueerd en men volgt hierbij de eenheidsbenadering van het Ancien Régime. De integratie van dit historische referentiekader in de studie van de samenlevingen, de selectie van de leerinhouden - o.a. in de vorm van synthetiserende referentiekaders, clustering rond kenmerkende probleemvelden, structuur- en koepelbegrippen gebeurt niet systematisch. Ook de aandacht voor een niet-Westerse tijdrekening en een niet-Westerse cultuur ontbreekt. De verschillende leerinhouden worden wegens gebrek aan overleg vrij ongelijkmatig behandeld. Het leerproces is op het niveau van vaardigheden, toepassingen en historisch speur- en denkwerk weinig uitdagend en niet op het leerplanvereiste niveau. Men behandelt de historische inhouden te eenzijdig vanuit een kennisgerichte, beschrijvende en verklarende invalshoek. In de evaluatie is het aandeel reproductie tegenover inzicht en vaardigheden te groot. De terugkerende lage examenresultaten in bepaalde studierichtingen vormen geen onderwerp van zelfevaluatie met het oog op bijsturing van het onderwijsproces.

Geschiedenis ASO I,III en TSO II,III

Voldoet

Vaststellingen

- In de eerste graad besteedt men voldoende aandacht aan de initiatie in het historische referentie- en begrippenkader. De studie van de samenlevingen situeert zich vooral op het beschrijvende en verklarende niveau: bespreking van de historische feiten, begrippen, verklaringen en relaties binnen de respectieve thema's. De inhouden worden geregeld in het referentiekader van tijd, ruimte en socialiteit gesitueerd. Het begrippenkader wordt geïntegreerd in de studie van de samenlevingen opgebouwd. Met het oog op de ontwikkeling van historisch inzicht worden enkele onderwerpen in vergelijkende schema's toegelicht en/of geactualiseerd. De leerstof wordt geregeld aangevuld met kaartlees-oefeningen en met duidende tekst- en beeldbronnen. Dit gebeurt weliswaar niet overal op een gelijkgerichte, voldoende frequente en expliciete manier. In het tweede jaar focust men op de respectieve deelonderwerpen, de duiding ervan in ruimere verbanden of ontwikkelingen krijgt de nodige, expliciete aandacht. Het leerproces is duidelijk gericht op het verder ontwikkelen van probleemoplossend denken en handelen. Het goed uitgeruste vaklokaal biedt een stimulerende leeromgeving.
- In TSO II waar men slechts over één lesuur per week beschikt, wordt de selectie van leerinhouden wel meer nauwkeurig volgens de leerplancriteria aangeboden. Ook de vereiste historische vaardigheden worden minimaal gerealiseerd. De leerplanrealisatie voldoet.

- In de derde graad ASO/TSO voldoet de leerplanrealisatie. Men volgt bij de keuze en de ordening van de leerinhouden de leerplancriteria voldoende op, met uitzondering van het sociaal-culturele domein dat eerder marginaal behandeld wordt. In leerjaar III,1 slaagt men erin de voornaamste ontwikkelingen in de 19de en de eerste helft van de 20ste eeuw op sociaal-politiek en sociaal-economisch vlak inzichtelijk en in een betekenisvolle context te behandelen. In leerjaar III,2 bestudeert men de eigen tijd vanuit probleemstellende en representatieve gevallenstudies. Bij de studie van de historische inhouden vertrekt men voldoende vanuit de vaardigheidsgerichte en kritische verwerking van gevarieerde documentatie in het leerboek. Die wordt geregeld aangevuld met oefeningen in de historische atlas en duidende tekst- en beeldbronnen. Het leerproces is vooral gericht op het verwerven van historisch inzicht via de situering van de inhouden en probleemvelden in een ruimere historische context, historische ontwikkelingen of in de actualiteit. Kennis wordt steeds opgebouwd binnen betekenisvolle contexten. In TSO III bestudeert men de eigen tijd vanuit probleemstellende en representatieve gevallenstudies. De systematische aandacht voor historisch speur- en denkwerk is aantoonbaar. Deze onderzoeksvaardigheden worden evenwel in beide leerjaren, wegens het ontbreken van een progressief opgebouwde leerlijn, op een minimaal aanvaardbaar niveau gerealiseerd.
- De leerboeken, aangevuld met de bijhorende werkboeken of zelfgemaakte doch weinig gestructureerde syllabi, vormen in alle leerjaren de basis voor de leerplanrealisatie.
- In de eerste graad is er grote aandacht voor leren leren binnen het vakgebied, een lijn die leraarafhankelijk niet consequent wordt doorgetrokken in de volgende jaren.
- Op een uitzondering na is er voldoende aandacht voor effecten. De evaluatie is samengesteld uit dagelijks werk en proefwerken en is voldoende representatief zij het dat voor een aantal studierichtingen het peilen naar het inzichtelijk niveau weinig uitdagend is.
- De vormgeving van de proefwerken is verzorgd. De antwoordinstructies zijn voldoende duidelijk zodat de leerlingen weten welke elementen het antwoord moet omvatten.
- De leerlingen worden in alle leerjaren gericht voorbereid op evaluatiemomenten. Toetsen en taken worden voldoende formatief gebruikt. In geval van zwakke studieresultaten of afwezigheid voert men geïndividualiseerde remediëringsgesprekken of organiseert men bijles. Die remediëringsmomenten worden weliswaar niet systematisch geregistreerd.
- De historische vorming wordt in elke graad verruimd of socio-cultureel ingebed via excursies of inpassing in vormende activiteiten op schoolniveau.
- De vakoverschrijdende samenwerking vertrekt zelden vanuit gezamenlijke leerplandoelstellingen. Inhoudelijk sluiten de activiteiten meestal bij het vakoverschrijdende thema 'opvoeden tot burgerzin' aan.
- De toepassing van ict blijft in de verschillende graden beperkt tot enkele opdrachten.

MAVO

Voldoet

Vaststellingen

- De leerplandoelstellingen betreffende maatschappij-, tijd- en ruimtebewustzijn worden via de behandelde thema's voldoende gerealiseerd of nagestreefd. De geplande thema's worden voldoende leerlinggericht gerealiseerd. De situering in historisch perspectief gebeurt vaak aan de hand van relevante feiten en aan de hand van kenmerkende historisch-maatschappelijke ontwikkelingen in een voor leerlingen herkenbare context.
- Leerdoelen betreffende actualiteit en vakoverschrijdende thema's maken geïntegreerd deel uit van het onderwijsleerproces.
- Er is aandacht voor actief en vaardigheidsgericht leren op basis van verschillende soorten documentatie, het gebruik van naslagwerken en sporadisch van ICT. De opdrachten leiden tot de realisatie van leerdoelgerichte vaardigheden en toepassingen.
- Er is voldoende aandacht aan het mondeling verdedigen van stellingen en argumentatie door leerlingen.
- Kennis, vaardigheden en toepassingen worden leerdoelgericht geëvalueerd. Er is permanente evaluatie die echter veeleer naar gespreide evaluatie neigt. Alle onderdelen die in het leerplan aanbevolen worden, komen voldoende evenwichtig aan bod.

- De reproductie weegt in heel wat vakken meer door dan het leerplan vraagt. Dat geldt ook in de B-stroom, waar de school onvoldoende onderzoekt of de examens wel geschikt zijn om het bereiken van de leerplandoelen te meten.
- De lokaalinrichting en de beschikbare leermiddelen beantwoorden aan de minimale materiële vereisten in het leerplan.

Nederlands in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leraren werken vooral leerboekgericht met werkboeken en authentiek materiaal ter ondersteuning van het leerproces. Het aangeboden lesmateriaal heeft voldoende actualiteitswaarde. De vaardigheden worden geoefend en verworven. Taalbeschouwing wordt als onderbouwing van taalvaardigheid opgevat. De verschillende soorten taaltaken en het gevarieerd aanbod aan tekstsoorten versterken het communicatief onderwijs.
- De beginsituatie in het eerste leerjaar van spellingzwakke leerlingen wordt in kaart gebracht door middel van een oriënteringsdictee en opgevolgd door een controledictee. Vanuit de GOK-doelstellingen worden aan deze resultaten inhaallessen gekoppeld. Daarnaast worden eveneens inhaallessen ingezet om anderstaligen, dyslectici of leerlingen met taalachterstand bij te werken.
- De gelijkgerichtheid en de professionele samenwerking worden onderhouden tijdens de wekelijkse vakvergadering waarin leerinhouden worden besproken en lesmateriaal en tips uitgewisseld. Voor parallelklassen worden de proefwerken gemeenschappelijk opgesteld. Proefwerkresultaten worden geregeld intern geëvalueerd en bijgestuurd. De toetsing is representatief en streeft betrouwbaarheid en validiteit na. De resultaten zijn goed tot zeer goed.
- Naast het onderwijsleergesprek worden interactieve werkvormen ingezet. Leerlingen krijgen voldoende spreekkansen. De OVUR-procedure¹ wordt algemeen toegepast voor taalopdrachten. De opdrachten gekoppeld aan leesopdrachten zijn creatief en uitdagend. Schrijfopdrachten daarentegen zijn doorgaans te vrijblijvend opgevat. Schrijfplannen ontbreken.
- Leermiddelen zijn voldoende beschikbaar. Audiovisueel materieel is aanwezig en inzetbaar.
- Een dringend werkpunt is het ICT-beleid. Bij gebrek aan reservatiemogelijkheden wordt ICT onvoldoende ingezet tijdens de lessen.

Nederlands in de tweede en derde graad

Voldoet

Vaststellingen

- De eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De leraren gebruiken leerboeken, werkboeken, didactische tijdschriften, films, toneelstukken en authentiek materiaal ter ondersteuning van het leerproces. Het aangeboden lesmateriaal heeft voldoende actualiteitswaarde. De vaardigheden worden geoefend en verworven. Het literatuuronderwijs is uitdagend. Daar waar de taalbeschouwing in de eerste graad als onderbouwing van taalvaardigheid wordt opgevat, wordt deze visie onvoldoende doorgetrokken naar de tweede graad. Tegen de leerplaneisen² in ligt de nadruk hier te sterk op kennisoverdracht.
- De personeelwissels in de tweede graad, het gebrek aan gestructureerd overleg met de eerste graad en aan coördinatie op schoolniveau evenals de lage proefwerkcijfers, hinderen een soepele overgang van de eerste naar de tweede graad. Vooral in het derde leerjaar humane wetenschappen zijn de resultaten vooral bij het eerste proefwerk ontmoedigend laag. Volgens de leraren is dit te wijten aan de zwakke leerlinginstroom en aan onvoldoende studie-ernst.

¹ Oriënteren, voorbereiden, uitvoeren en reflecteren.

² D/2006/0279/008: Taalbeschouwing is op te vatten als reflectie die talig handelen begeleidt, en zeker niet losse kennisoverdracht.

- Op schoolniveau ontbreekt de coördinatie van de evaluatie. Er heerst een toetscultuur eerder dan een assessmentcultuur. De evaluatie is momenteel een mengeling van gespreide evaluatie, permanente evaluatie van vaardigheden, taken en toetsen. De verwarring bij de leraren over de begrippen kennis en (vak)vaardigheden, gespreide evaluatie, permanente evaluatie en dagelijks werk, stelt de weging van de evaluatiegegevens en de inhoudsvaliditeit in vraag. De resultaten weerspiegelen niet altijd de totale leerinhoud. De evaluatiecriteria en de -resultaten worden te weinig als uitgangspunt gebruikt om de leerprocessen te optimaliseren en de effectiviteit te verhogen. Vanuit een diepgaande leerplanstudie en infogaring³ over de evaluatie van de grote leerplannenonderdelen 'vaardigheden, taalbeschouwing, literatuur' dient de evaluatie transparanter te worden afgestemd op de leerinhouden.
- Vakattitudes⁴ worden onvoldoende ingezet om het klasmanagement te bewaken en om leerlingen te leren reflecteren over het leerrendement.
- De vakgroep maakt afspraken over de gebruikte leerboeken (per graad eenzelfde leerboek in ASO, over de beide graden heen in TSO), evaluatie, lectuurverslagen, toneelstukken, toetsen, lectuuropdrachten, leerinhouden en vaardigheden. Organisatorisch is het vakoverleg moeilijk te plannen bij gebrek aan geschikte overlegmomenten. De leraren trachten dit bij te sturen door afspraken te maken per mail.
- Er zijn verticaal afspraken gemaakt vanaf het derde tot het zesde jaar over de lectuurverslagen en er is afwisseling in de opdrachten.
- Bij het eindwerk in het laatste leerjaar ASO is er aandacht voor een doordachte bronnenkeuze en –beoordeling, het opstellen van onderzoeksvragen en het weergeven van verzamelde informatie. De aanloop wordt reeds gegeven tijdens het vijfde leerjaar waar leerlingen leren zelfstandig op te zoeken, op te lossen en te verwerken.
- Alle jaarplannen van alle richtingen en jaren worden op Smartschool gezet. Dit bevordert de samenwerking en transparantie.

Wiskunde in de eerste graad

Voldoet

Vaststellingen

- In de A-stroom worden in beide leerjaren en in alle basisopties de leerplandoelstellingen en eindtermen in voldoende mate gerealiseerd. De lestijden worden opgesplitst in getallenleer en meetkunde, rekening houdend met de voorschriften van het leerplan. Vanaf het eerste leerjaar wordt de wiskundige basiskennis die verondersteld verworven te zijn in het basisonderwijs, aangevuld met nieuwe inhouden. Een zwak punt is de integratie van ICT in het leerproces. Slechts erg sporadisch en leraarafankelijk komt dit aan bod. Bij de evaluatie is dit aspect dan ook niet terug te vinden. Er is te weinig ICT-gebruik door de leerlingen bij het verwerken van wiskundige informatie, bij berekeningen of bij het onderzoeken van wiskundige problemen. Een meer doelbewuste aansluiting bij de vakoverschrijdende eindtermen ICT is aangewezen. In het kader van de invoering van een nieuw leerplan is hiervoor een inhaalbeweging noodzakelijk. De examenvragen zijn per leerjaar voor alle lesgroepen nagenoeg identiek, maar er wordt weinig of geen rekening gehouden met het profiel van de basisopties en de verwachtingen naar de tweede graad. Wel wordt voor Sociale en technische vorming het leerplan b gebruikt en zijn de examenvragen hierop afgestemd.
- In de B-stroom worden de fundamentele doelstellingen voldoende nagestreefd, namelijk via een aangepaste methodiek en een eigen tempo een aantal ontwikkelingsdoelen trachten te realiseren en tevens een behoorlijke voorbereiding zijn op een curriculum in het BSO. Het leerplan wordt thematisch behandeld uitgaande van een leerwerkboek en de leerinhouden worden over beide leerjaren verdeeld. In het eerste leerjaar worden de twee lesgroepen voor twee van de vier lestijden samengezet tot een heterogene lesgroep van 18 leerlingen. Er is echter weinig aandacht voor een gedifferentieerde aanpak, maar de leraren gebruiken, in de mate van het mogelijke, de computerklas. Alle leerlingen maken dezelfde oefeningen, die echter niet steeds afgestemd zijn op het niveau van de leerlingen. Ook bij het toetsen gaat men niet uit van een gedifferentieerde aanpak, zodat de behaalde scores soms sterk variëren. De evaluatie is gebaseerd op aangekondigde toetsen en twee examens per schooljaar. Hierbij wordt de tijdsdruk bij de leerlingen wel bewaakt.

³ <http://www.linguanet-europa.org/plus/nl/home.jsp>

⁴ Leerplan D/2002/0279/008 p 21

- De leraren willen de leerplanrealisatie bewaken door het gebruik van planningsdocumenten, die voldoende gedetailleerd zijn en een opsomming zijn van de leerinhouden van het gehanteerde leerboeken. Het vakoverleg verloopt zowel formeel als informeel, maar blijft naar de bovenbouw toe erg beperkt, wat gevolgen heeft voor het uitzetten van leerlijnen over de graden heen.
- De examenvragen zijn verzorgd opgesteld en bevatten een puntenindeling. De toetsen en examens zijn echter nog in sterke mate gericht op reproductie van kennis en het aftoetsen van rekentechnische vaardigheden. Ze worden te weinig gekruist met redeneer- en inzichtsvragen. De evaluatie van ICT-vaardigheden ontbreekt alsnog. De vragen zijn representatief voor de verschillende componenten, hoewel het te sterk benadrukken van bepaalde leerinhouden opvalt. De resultaten zijn in de meeste lesgroepen behoorlijk. Wiskunde speelt een bepalende rol bij de deliberaties en de geformuleerde adviezen op het einde van de eerste graad.
- Het traditioneel lesgeven is een opvallend gegeven in de eerste graad. Er wordt hoofdzakelijk gewerkt met frontale werkvormen, waarbij de leraar het onderwijsleergesprek stuurt. Sporadisch komen leraarafhankelijk beperkte vormen van groepswork voor. De lessen gaan door in gewone leslokalen, waarbij alleen een bord, geodriehoek en passer beschikbaar zijn. Een pc voor demonstratief gebruik is niet aanwezig en overheadprojectie komt er niet voor.
- Er zijn twee organieke inhaallessen geroosterd. Bovendien zijn alle leraren bereid tot extra inhaallessen tijdens de middagpauzes voor leerlingen met specifieke noden.

Wiskunde in de tweede en derde graad ASO

Voldoet

Vaststellingen

- In de tweede graad ASO worden de leerplandoelstellingen en eindtermen in voldoende mate gerealiseerd. De leraren willen de leerplanrealisatie bewaken door het gebruik van regelmatig bijgewerkte planningsdocumenten. In sommige van deze documenten worden de VOET vermeld, maar het nastreven ervan tijdens de lessen is veeleer onbewust en weinig gestructureerd zodat hiervan geen enkele evaluatie of bijsturing gebeurt. Waar deze documenten soms minder banden hebben met het leerplan, blijft een evenwichtige behandeling van leerinhouden, voorzien voor het einde van het schooljaar, soms in gebreke. Zo krijgt in enkele lesgroepen ruimtemeetkunde onvoldoende aandacht. Er werd bovendien vastgesteld dat vorig schooljaar in enkele lesgroepen statistiek niet behandeld werd en dat in een aantal andere dit slechts erg beperkt gezien werd. De vakgroep heeft hierop geanticipeerd door voor deze leerlingen tijdens het huidige schooljaar een inhaaltraject uit te werken.
- Ondanks enkele kleine tekortkomingen worden in de derde graad ASO in de onderzochte studierichtingen de leerplandoelstellingen in voldoende mate gerealiseerd. In deze graad met zijn ruim spectrum aan studierichtingen en via het complementair gedeelte aan keuzemogelijkheden in aantal wekelijkse lestijden wiskunde, is het leerstofaanbod in de studierichtingen met enkel de basisvorming en de pool wetenschappen nog te zeer een ingekorte versie van wat in de wiskundig sterkere studierichtingen wordt aangeboden. De invulling van de keuzeonderwerpen sluit aan bij het profiel van de studierichtingen. De resultaten voor het vak wiskunde zijn vrij normaal verdeeld met meestal redelijke gemiddelden en uitvalcijfers.
- De evaluatie via dagelijks werk en examens peilt naar kennis en toepassingen maar informeert de leerling nog te weinig over de algemene doelstellingen van het vak wiskunde (vakgebonden vaardigheden en attitudes). In een aantal examens worden een beperkt aantal doelen herhaaldelijk bevraagd, terwijl andere doelstellingen niet aan bod komen waardoor sommige examens onvoldoende representatief zijn. In alle graden wordt aan de zorgbehoeften van de leerlingen door de leraren in voldoende mate aandacht geschonken. Bij tegenvallende resultaten of bij ziekte is er plaats voor remediëren o.a. via inhaallessen. Deze extra ondersteuningsacties gebeuren pro deo door de betrokken leraren. Er zijn immers geen organieke inhaallessen.
- Het vakoverleg verloopt zowel formeel als informeel. Inhoudelijk is men vooral bezig met de afbakening van leerinhouden over beide leerjaren in elke graad. Echte leerlijnen over de graden heen zijn nog niet uitgewerkt. Immers reflectie over de gehanteerde evaluatie en leerplanstudie over de graden heen blijven nog te beperkt. Wel is er overleg over de aangebrachte leerinhouden bij elke graadovergang. Reflectie over de gehanteerde evaluatie en leerplanstudie blijven nog te beperkt. Wat de nascholingsactiviteiten betreft, is het minder duidelijk of het aangeleerde ook in de lespraktijk geïmplementeerd wordt.

- in de tweede graad wordt hoofdzakelijk gewerkt met frontale werkvormen, waarbij de leraar het onderwijsleergesprek stuurt. In de derde graad is er leraarafhankelijk een grotere zelfstandigheid in de aanpak van de lesonderwerpen: na een korte klassikale instructie werken leerlingen individueel of per twee aan een aantal opdrachten, waarbij de leraar het onderwijsproces coacht en individueel remedieert. Er zijn geen vaklokalen wiskunde. Overheadprojectie komt leraarafhankelijk voor. De door de leerplannen vereiste minimale uitrusting (vlotte toegang tot projectiemiddelen, didactische software voor interactieve en dynamische meetkunde, voor symbolisch rekenwerk, voor grafieken en voor statistische berekeningen en visualisaties) is onvoldoende toegankelijk. In beide graden zijn weinig of geen sporen terug te vinden zijn van lessen in een computerklas, maar de grafisch rekenmachines worden wel passend ingeschakeld, zodat aan de verwachtingen van het leerplan voldaan wordt. Het digitaal leerplatform wordt thans nagenoeg niet gebruikt als een wiskundig communicatiemiddel tussen de leraren en de leerlingen.

5.2 Schoolloopbaan

5.2.1 Rendement

Vaststellingen

Het voorbije schooljaar kregen 90% leerlingen van de B-stroom een A-attest. In de A-stroom behaalden in 1A 94 % van de leerlingen en in 2A 92 % van de leerlingen een A-attest. Deze slaagcijfers liggen merkelijk boven het Vlaamse gemiddelde van 86,3 % voor gelijkaardige scholen (scholen die niet gelegen zijn in een centrumstad of in het Brussels hoofdstedelijk gewest).

Het percentage A-attesten is relatief laag in de hele Bovenbouw. Hetzelfde geldt ook voor het aantal B-attesten. Het percentage C-attesten is dan weer dubbel zo hoog als in gelijkaardige scholen. Het studierendement is eerder laag door de hoge B- en C-attestering in ASOII Humane Wetenschappen en TSO II, III. In TSO II,1 wordt 21% van de leerlingen geheroriënteerd met een B-attest 12% krijgt een C-attest . In TSO III,1 wordt 15% geheroriënteerd met een B-attest. In BSO II,1 en III,2 krijgt ongeveer ¼ van de leerlingen een C-attest. Alle BSO-leerlingen slagen in één van de specialisatiejaren van de school. Het aantal uitgestelde beslissingen is zeer klein en leidt nagenoeg altijd tot een A-attest. De vaststellingen zijn gebaseerd op de relatie tussen de cijfergegevens van de school en de referentiegroep 'geen centrumstad' van het schooljaar 2007-2008⁵.

De school volgt de deelnemingsgraad aan het hoger onderwijs en de afstudeerresultaten op. De meeste leerlingen studeren verder. Wat de beroeps participatie betreft wordt van de afgestudeerde leerlingen geen informatie verzameld.

5.3 Outcomes

5.4 Tevredenheid

⁵ Op basis van het cijfermateriaal van het schooljaar 2006-2007, door de school beschikbaar gesteld, en van het schooljaar 2007-2008 uit het datawarehouse domein Onderwijs en Vorming.

6 ASPECTEN VAN DE WERKING

6.1 Algemeen

6.2 Personeel

6.3 Logistiek

6.4 Onderwijskundig

6.4.1 Curriculum

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- de ondersteuning van het onderwijs- en leerproces

6.4.1.1 Onderwijsaanbod

Vaststellingen

- Sinds de vorige doorlichting vertoont de school een stijgend leerlingenaantal. Het VKO is een zorgschool waar de Bovenbouw haar onderwijs afstemt op het onderwijsaanbod van de middenschool die zich op dezelfde campus bevindt. Uitgaand van het toenemend aantal leerlingen en na overleg binnen de schoolgemeenschap wordt het onderwijsaanbod binnen de derde graad TSO en ASO dit jaar uitgebreid. Dit leidt tot een ononderbroken curriculum in de studierichtingen Sociaal Technische Wetenschappen en Humane Wetenschappen.
- De ruime keuzemogelijkheid binnen de derde graad ASO belet niet dat in elke studierichting toch voldoende leerlingen zitten.

6.4.1.2 Onderwijsorganisatie

Vaststellingen

- De onderwijsorganisatie is transparant. De school gaat bewust om met de invulling van het lestijdenpakket. Hierbij worden de lessentabellen van de onderwijskoepel gehanteerd.
- In BSO en STW biedt men 34 uur aan: 2 extra uren krijgen invulling om de specificiteit van de studierichting te bekrachtigen en zo de toekomstmogelijkheden van de leerlingen maximaal te garanderen. In Economie II wordt de leerwegen 4 en 5 wiskunde aangeboden. Door het inroosteren van blokken wordt voor bepaalde vakken de leerplanrealisering ondersteund.
- Het ruime onderwijsaanbod leidt tot overheveling van heel wat uren uit BSO naar ASO, met een aantal grote lesgroepen in BSO, een tekort aan klaslokalen en samenzettingen in ASO tot gevolg. Leraren worden geconfronteerd met nogal wat plage-uren. Infrastructurele beperkingen (loopklassen) zijn ondermeer de oorzaak van de gebrekkige bewaking van de effectieve leertijd.
- De school vult het complementaire gedeelte (in de derde graad ASO) onder meer in door de organisatie van vrije ruimte projecten die ofwel wiskundig ofwel cultureel georiënteerd zijn. De implementatie van de specifieke eindtermen en de onderzoekscompetentie verloopt afhankelijk van de pool, met verschillende snelheden en diepgang waardoor een kwaliteitsvolle realisatie nog niet steeds gegarandeerd kan worden.
- Binnen de onderwijsorganisatie verloopt de horizontale en verticale samenhang tussen de vakken met verschillende snelheden. Het blijft evenwel een uitdaging voor de vakgroepen om meer aandacht te schenken aan ontwikkeling in termen van grondige leerplanstudie met het oog op ontwikkeling van leerlijnen en multidisciplinair overleg.

- De school beschikt over een middenkader, graadcoördinatoren en werkgroepen die in het beleid participeren. Het VKO stimuleert de bottom-up ontwikkeling: graadcoördinatoren ondersteunen de directie op pedagogisch/praktisch vlak en oefenen per studierichting een signalisatiefunctie uit. Daarnaast biedt de school voldoende kansen aan iedereen om vanuit de opgedane ervaringen en nascholing het beleid rond onderwijsorganisatie mee vorm te geven. Maar de vaak ondoorzichtige en wisselende attribuering vormt een rem op professionalisering van het lerarenkorps.
- Het opvoedingsproject van de school wordt versterkt door de inzet van de schoolleiding, de vakgroepen en de individuele leraren om een ruim spectrum van extrascolaire activiteiten aan te bieden. In de Middenschool worden die voldoende aan meetbare doelstellingen en effecten van het decretale VOET/VOOD-referentiekader gekoppeld. De bekommernis van de Bovenbouw om VOET aan bod te laten komen binnen de vakken en vakoverstijgend te koppelen aan meetbare effecten vertaalde zich tot heden enkel in het opstellen van een vrij formele en steriele inventaris. Het werken aan een schoolbrede coördinatie van VOET/VOOD zit in de aanvangsfase.
- De school stuurt haar beleid voortdurend bij. Heel wat nieuwe actiepunten werden geformuleerd en verbetertrajecten zijn opgestart (attitude- en vaardigheidsrapporten, evaluatierapporten), maar dit gebeurt eerder ad hoc dan vanuit een gecoördineerde aanpak. Afspraken op schoolniveau worden niet steeds gedragen door functionele werkinstrumenten: duidelijke visieteksten rond VOET/VOOD, leerlijnen, onderzoekscompetenties ontbreken. Dit is een rem op de ontwikkelingsdynamiek en de beoogde effecten.

6.4.2 Begeleiding

6.4.2.1 Leerbegeleiding

Vaststellingen

- De Middenschool heeft een visie op leerzorg uitgeschreven. Via een speciaal daartoe georganiseerde klassenraad worden de leraars geïnformeerd over de intake-gegevens en de behaalde resultaten in het basisonderwijs (indien beschikbaar). De laatste jaren stelt men een toenemende instroom van leerlingen met zorg vast, maar toch blijven de zorgvragen veeleer beperkt. De cel leerlingenbegeleiding tracht door nascholing in te spelen op deze ontwikkelingen. De draagkracht van de school wordt daarbij evenwel steeds goed in het oog gehouden.
- Het GOK-beleid heeft een positieve invloed op de genomen initiatieven voor leerbegeleiding. Dit leidde tot goede realisaties zoals de kleine zorgklas en kleine klassen in de B- stroom, studiemethode- en faalangstbegeleiding, het begeleid initiatief voor het uitwerken van een examenplanning en het aanbieden van tips voor 'leren leren'. Leerlingen met een geattesteerd leerprobleem kunnen genieten van compenserende maatregelen en een individueel handelingsplan.
- In de B-stroom uit de leerbegeleiding zich vooral in het aanbieden van duidelijke structuren binnen de lessen. Omdat de beginsituatie op het vlak van vakgebonden kennis en vaardigheden niet in kaart wordt gebracht, worden kansen gemist om de leerbegeleiding af te stemmen op de individuele noden van de leerlingen.
- De klassentitularissen zijn het eerste aanspreekpunt voor alle begeleidingsvragen. De meeste leraren gaan spontaan over tot het plannen en uitvoeren van de gepaste begeleidingsacties. De eerstelijnszorg verloopt gestructureerd. Er zijn duidelijke afspraken over de invulling van de zorg zoals bv. leren-leren en de studietips per vak en de verantwoordelijkheid van de leraar.
- De schoolorganisatie van de Bovenbouw legt in haar schoolwerkplan veel nadruk op het belang van een goede studiehouding. Er is een degelijke intake van de nieuwe leerlingen en er zijn talrijke initiatieven die de leerlingen ondersteunen bij het leren, al komt vakinhoudelijke remediëring leraar- en/of vakgebonden op klasniveau tot stand. Inhaallessen worden tijdens de middagpauze gegeven. Op schoolniveau bestaat een vakoverschrijdende aanpak rond leerbegeleiding voor de tweede graad (breintrein), maar deze strategie wordt niet doorgetrokken naar de derde graad. Daar beperkt de leerbegeleiding zich tot een door externen georganiseerde sessie rond leren structureren in 5ASO/TSO en leraarafhankelijk studietips per vak. Het opbouwen van een progressieve leerlijn wordt door nogal wat vakken als een papierlast beschouwd. De klasleraar wordt verondersteld leerlingen die ondermaats presteren aan te moedigen en te verwijzen naar geschikte hulp.
- De school heeft bijzondere aandacht voor de studiebegeleiding van de leerlingen. Ze investeert via BPT-uren in leerbegeleiding en structurele inhaallessen in de Middenschool en in leer- en stagebegeleiding in de Bovenbouw. Op vraag van de leerling zelf of van een ouder, op initiatief van een

leraar of op advies van een klassenraad kunnen leerlingen terecht bij een studiebegeleider van de werkgroep voor hulp op het vlak van studiemethode. Een gestructureerde remediëring ontbreekt echter en de evolutie en de effecten van de geleverde inspanningen (remediëringen) worden nog niet systematisch in kaart gebracht. Zwakke prestaties leiden bij gevolg vaak tot een aantal aanhoudende onvoldoendes en dus tot B- of C-attesten. De begeleidingsacties worden ook onvoldoende aangewend om de B- en C-attesten en de oriënteringsadviezen in de notulen van de delibererende klassenraden te onderbouwen. De meeste leraren hebben aandacht voor mondelinge feedback na de toetsen en proefwerken. Toetsen en taken geven meestal onvoldoende informatie die kan leiden tot reflectie over het leren en ze worden dus weinig formatief gebruikt.

- De gerichte aandacht van het VKO voor studiekeuzebegeleiding is opvallend. Leerlingen worden bij elke graadsverandering geconfronteerd met een werkboek waarin niet alleen duidelijke informatie wordt gegeven omtrent de studierichtingen maar waar eveneens gepeild wordt naar de inzet en interesses. Ook deelname aan de georganiseerde 'studiekeuzebeurzen' wordt in elke onderwijsvorm aangeboden.
- Op klasniveau wordt de agenda gebruikt als planningsdocument voor taken en studie-opdrachten en als bron van informatie voor de ouders. Het gebruik van het elektronisch leerplatform vindt stilaan ingang en biedt reeds voor een beperkt aantal vakken (wetenschappen, gedrags- en cultuurwetenschappen) kansen voor begeleid zelfstandig leren en zelfreflectie. Het gebruik van het internet om informatie in te zamelen in functie van een vaardigheidsgerichte opdracht gebeurt echter nog sporadisch.
- Leerlingen met geattesteerde leerproblematiek kunnen rekenen op Sticordi-maatregelen⁶. De cel leerlingenbegeleiding gaat in overleg met het CLB op zoek naar de gepaste begeleiding. Het CLB wordt hierbij vooral ingeschakeld voor de socio-emotionele begeleiding, als derdelijnsbegeleiding bij ernstige leerproblemen of als doorverwijsinstantie naar externe organisaties.
- De leerbegeleiding wordt intern geëvalueerd, zonder gebruik van externe referentiekaders. De initiatieven op vakniveau worden veel minder geëvalueerd.

6.4.3 Evaluatie

De vaststellingen over de uitvoering van de processen wijzen erop dat de instelling aan het begin van een ontwikkelingsstraject staat.

- Over het algemeen weerspiegelt de evaluatie voldoende de leerplandoelstellingen, maar de evaluatiepraktijk is nog niet volledig gelijkgericht. Er zijn graadgebonden verschillen, met voorbeelden van goede praktijk. Heel wat vakgroepen staan nog voor uitdagingen in de uitwerking van o.a. afspraken omtrent de verhouding tussen kennis/vaardigheden, de transparantie van de attitude-evaluatie, het belang van procesevaluatie en de signaalfunctie ervan. In specifieke vakken is men reeds goed vertrouwd met het scoren op attitudes op basis van weloverwogen criteria (inclusief vanuit stages en geïntegreerde proeven).
- De school heeft nog geen eenduidige visie over evalueren. Dit thema werd schoolbreed als aandachtspunt opgenomen o.a. via een studiedag en een personeelsvergadering. Er is wel een visie uitgeschreven over het attituderapport als middel om moeilijke klasgroepen te confronteren met gewenste gedragsveranderingen. De school biedt de leraren wel een referentiekader voor deliberatie en oriëntering. Het percentage uitgestelde beslissingen is beperkt.
- Het leerlingvolgsysteem biedt voldoende ondersteuning aan de leraren om de beginsituatie in kaart te brengen. Remediëringsnoden werden nog niet geïnventariseerd en de effecten van remediëring worden er evenmin geregistreerd. In de evaluatie worden deze mogelijkheden slechts in beperkte mate benut.
- De productevaluatie (proefwerken) wordt goed gearcheveerd, maar het geheel van de procesevaluatie gaat meestal niet verder dan het puntenboek van de leraar. Toch worden sporadisch initiatieven genomen in de richting van procesevaluatie en vormen van zelfevaluatie.
- In de B-stroom is de methodiek van de permanente evaluatie nog onvoldoende geïntegreerd en wordt vaak een gespreide evaluatie gehanteerd. De permanente evaluatie is niet gebaseerd op gerichte observaties maar is er vaak de optelsom van de resultaten van formatieve taken en toetsen. Het systeem van proefwerken ('kennistoetsen') voor een aantal vakken blijft bestaan. Ook de rapportering moet dringend herbekeken worden. Ook bepaalde TSO studierichtingen hanteren voor bepaalde vakken reeds een vorm van permanente evaluatie.

⁶ Sticordi: stimuleren, compenseren, remediëren en dispensereren

- Op het vlak van het voorbereiden van leerlingen op toetsen en proefwerken en qua frequentie van toetsen worden de afspraken gemaakt op schoolniveau doorgaans goed opgevolgd. De verantwoording van de resultaten via de twee tussentijdse rapporten is echter minimaal en weinig informatief. De behaalde resultaten hebben binnen een aantal vakgroepen nog geen aanleiding tot een kritische analyse, om het onderwijs- en leerproces bij te sturen. Op schoolniveau is er wel aandacht voor interne evaluatie via de screening van ondermaatse resultaten.

Het beleidsvoerend vermogen is aanwezig om de ontwikkeling van een breed gedragen evaluatiebeleid op gang te brengen.

7 STERKTES EN ZWAKTES

7.1 Relevante aspecten waarin de school goed is

- Studiekeuzebegeleiding
- Resultaten vervolgonderwijs
- Algemene ontwikkeling van de leerlingen
- Leerlingvriendelijk klimaat
- Gelijkgerichtheid in de middenschool
- Aandacht voor leerzorg in de middenschool
- Efficiënt gebruik van grafische rekenmachines in wiskunde en wetenschappen in de bovenbouw
- Participatie aan het schoolbeleid

7.2 Relevante aspecten die de school kan verbeteren

- Het evaluatiebeleid (Gelijkgerichte invulling van evaluatiecriteria rond vaardigheden en attitudes)
- Vakgroepwerking in de bovenbouw door leerplanstudie en ontwikkeling van leerlijnen, versnippering lesopdrachten
- Realisatie van de onderzoekscompetenties
- Realisatie van VOET/VOOD in de bovenbouw
- Ondersteuning van het leerproces naar leerlingen in de bovenbouw (feedback, remediëring, rapportering naar ouders)
- Bewaken van de onderwijstijd in de bovenbouw (maximale inzetten van de instructietijd) in de bovenbouw
- Motivering B- en C-attesten
- Rapportering
- ICT-beleid
- Gebruik van moderne leermiddelen

7.3 Relevante aspecten die de school moet verbeteren

Leerplanrealisatie

- geschiedenis in de tweede graad ASO

8 ADVIES

In uitvoering van het Decreet van 17 juli 1991, inzonderheid het artikel 5, alsmede in uitvoering van het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende de wijze waarop sommige bevoegdheden van de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap worden uitgevoerd van 2 februari 1999, artikel 10:

is het advies voor erkenning en subsidiëring **GUNSTIG BEPERKT TOT HET SCHOOLJAAR 2011-2012**

33291 - Vrij Katholiek Onderwijs Opwijk te Opwijk

De hieronder aangekruiste items scoren onvoldoende en hebben tot dit advies geleid.

Voltijds secundair onderwijs

Veiligheid		Omwille van
Organisatie van het welzijnsbeleid		
Bewoonbaarheid		
Veiligheid van de leer- en werkomgeving		
Hygiëne, gezondheid en milieuzorg		
Regelgeving		
VOET / VOOD		

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie	X	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Humane wetenschappen	X	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn	X	
2e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen	X	
2e graad	BSO	Handel	Kantoor		
2e graad	BSO	Personenzorg	Verzorging-voeding		
2e graad	TSO	Handel	Handel		
2e graad	TSO	Handel	Handel-talen		
2e graad	TSO	Personenzorg	Sociale en technische wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-moderne talen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Economie-wiskunde		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-moderne talen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Latijn-wiskunde		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Moderne talen-wetenschappen		
3e graad	ASO	Algemeen secundair onderwijs	Wetenschappen-wiskunde		
3e graad	BSO	Handel	Kantoor		
3e graad	BSO	Handel	Kantooradministratie en gegevensbeheer		

Aanbod per graad, onderwijsvorm, studiegebied en studierichting				Basis- vorming	Keuze/ Specifiek gedeelte
3e graad	BSO	Personenzorg	Kinderzorg		
3e graad	BSO	Personenzorg	Thuis- en bejaardenzorg/ zorgkundige		
3e graad	BSO	Personenzorg	Verzorging		
3e graad	TSO	Handel	Handel		
3e graad	TSO	Handel	Secretariaat-talen		

9 REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2011** kunnen aantonen dat alle tekorten werden weggewerkt.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Johanna Coeman

Datum van verzending aan de directie en de inrichtende macht:

Voor kennisname

De directie/de inrichtende macht

Naam: